

Maantieteen päivät — *Call for Papers?*

Vuoden 1992 maantieteen päivät järjestettiin Joensuussa lokakuun lopulla. Teemaksi järjestäjät olivat tällä kerralla valinneet maaseudun ja maaseutututkimuksen, joka on monin tavoin ajankohtainen aihe. Erinomaisesti järjestetyt päivät kestivät kaksi päivää, minkä jälkeen halukkaat saattoivat osallistua Itä-Suomeen suuntautuneelle reilun päivän mittaiselle retkeilylle. Päivien yhteydessä järjestettiin pohjoismaisten maantieteen didaktikkojen seminaari. Päiville osallistui varsin suuri joukko maantieteilijöitä, mikä ilahdutti minua Seuramme puheenjohtajana. Erityisesti nuorten innokas osallistuminen niin esitelmöitsijöinä kuin ennakkoluulottomina keskustelijoina oli päivien parasta antia.

Mutta missä olivat Seuramme varttuneet jäsenet? Ymmärrän toki, että osallistuminen päiville joka vuosi on työlästä ja vaikeaa yksinkertaisesti siksi, että itsekunkin almanakka on pullollaan toinen toistaan tärkeämpiä tehtäviä. Ja myönnän auliisti, että itsekin olen osallistunut vain enintään joka toisille maantieteen päiville viime vuosien aikana — juuri edellä mainitusta syystä. Maantieteen päivät ovat kuitenkin ainoa vuotuinen maantieteilijöiden tapaaminen Suomessa. Parhaimmillaan se tarjoaa tilaisuuden nähdä ja kuulla, mitä kollegat maan eri yliopistoissa ja korkeakouluissa parhaillaan puuhailevat. Maantieteen päivät on myös oivallinen tilaisuus, jossa vanhempi ja nuorempi maantieteilijäpolvi eri yksiköistä saattaa kohdata toisensa hedelmällisten ja innostavien keskustelujen merkeissä.

Kuunnellessani Joensuun päivien esitelmiä ja murehtiessani poissaolevien kollegojen innottomuutta mieleeni nousi epäily siitä, ovatko maantieteen päivät nykymuodossaan jo loppuun kulunut idea. En tarkoita tällä vuosittaista yhteistä tapaamista, sillä se on välttämätöntä, vaan sitä, että päivät rakennetaan aina tietyn teeman ympärille. Teemasta on tietysti se hyöty, että se voidaan helposti muokata jatkokoulutukseksi ja siten saada taloudellista tukea mm. Suomen Akatemialta (vrt. *Anssi Paasin* kirjoitus tässä lehdessä). Mutta teemaan kytkeytyvillä päivillä on myös huonot puolensa, joita ei käy kieltäminen. Suomalaiset maantieteilijät ovat niin harvalukuisen joukko, että yksittäinen teema kiinnostaa parhaimmillaankin varsin pientä joukkoa kerrallaan.

Tämän pääkirjoituksen avulla haluan virittää keskustelun siitä, olisiko maantieteen päivien rakennetta ja ideaa syytä muuttaa niin, että ne tarjoaisivat houkuttelevan tilaisuuden osallistua päiville ja kertoa kollegoille, minkä asioiden parissa parhaillaan työskentelee. Olisiko ajateltavissa, että maantieteen päiviä ryhdyttäisiin järjestämään kuten mitä tahansa kongressia. Vuorossa oleva paikkakunta muodostaisi järjestelytoimikunnan, joka pyytäisi tarjoamaan esitelmiä aivan niinkuin kaikkialla muuallakin maailmassa tehdään. Tarjotuista esitelmistä järjestäjät rakentaisivat sitten ohjelman ryhmitellen sen sopiviksi sessioiksi. Päiville voitaisiin yhä kutsua ulkomaisia vieraita, kuten nykyin, kunhan taloudellinen puoli on kunnossa.

Edellä luonnehdittu tapa ei käsitykseni mukaan estä jatkokoulutuksen kytkemistä päivien yhteyteen aivan kuten tähänkin saakka on tehty. Lisäksi kongressityyliin järjestetyt maantieteen päivät olisi mainio paikka nuoremmille kollegoille harjoitella kongressiesitelmien pitämistä. Eikä mikään estä järjestämästä vikkapa »paras esitelmä»- ja »paras posterit» -kilpailua, jonka palkinnot jaettaisiin yhteisessä illanvietossa suuren juhlahumun keskellä.

Tiedän kyllä, että tällainenkaan menettely ei välttämättä auta kasvattamaan maantieteen päiviä sellaiseksi valtakunnalliseksi tapahtumaksi,

johon kaikki maantieteilijät ilman muuta haluaisivat osallistua. Mutta jotain uutta meidän tulee yrittää, sillä yhteinen vuosittainen tapahtuma on välttämätöntä tieteenalamme suotuisan kehityksen kannalta.

Samalla kun kiitän joensuulaisia kollegojamme hienoista maantieteen päivistä 1993 lausun julki toivomukseni siitä, että edellä sanomani seikat herättäisivät keskustelua vaikkapa Terran palstoilla. Ehkä me jo seuraavilla maantieteen päivillä saamme tilaisuuden tavata entistä runsaslukuisemman osallistujajoukon kaikkialta Suomesta.

MARKKU LÖYTÖNEN